

**MÍT DOMOV A RODINU –
„SAMOZŘEJMOST NEBO
VZÁCNOST?“**

výroční zpráva o činnosti Krajského
úřadu Libereckého kraje v kampani pro
vyhledávání náhradních rodičů

2020

OBSAH

Seznam použitých zkratk	2
Úvod	3
Činnost Krajského úřadu Libereckého kraje v roce 2020	3
Přehled aktivit	5
Náhradní rodinná péče v Libereckém kraji	7
Přílohy	11

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

**Liberecký
kraj**

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

KÚ LK	Krajský úřad Libereckého kraje
LK	Liberecký kraj
PS VNR	Pracovní skupina pro vyhledávání náhradních rodičů
TNR	Týden náhradního rodičovství
OSPOD ORP LK	Orgány sociálně-právní ochrany dětí obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje
NRP	Náhradní rodinná péče
PP	Pěstounská péče
PPnPD	Pěstounská péče na přechodnou dobu

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

**Liberecký
kraj**

ÚVOD

Kampaň MÍT DOMOV A RODINU „Samozřejmost nebo vzácnost?“ v Libereckém kraji funguje od roku 2015. Již o rok dříve se začala scházet pracovní skupina pro vyhledávání náhradních rodičů, jejíž počet členů postupně vzrostl na 10. Liberecký kraj je jedním ze zakládajících členů. Pracovní skupina realizuje aktivity pro vyhledávání náhradních rodičů a nastavuje kampaň tak, aby oslovovala veřejnost na území celého kraje.

Krajský úřad Libereckého kraje je jedním ze členů pracovní skupiny pro vyhledávání náhradních rodičů a jako takový pořádá akce zaměřené na vyhledávání náhradních rodičů. Od října 2019 je realizován projekt „Systémová podpora práce s rodinou v Libereckém kraji“, v rámci kterého je jednou z klíčových aktivit podpora náhradní rodinné péče. Díky projektu je vytvořena pracovní pozice koordinátora aktivit náhradní rodinné péče.

Rok 2020 byl poznamenán pandemií Covid-19. Různá protiepidemická omezení a nařízení vlády se dotkla také naplánovaných aktivit, které byly uvedeny v Akčním plánu pro vyhledávání náhradních rodičů na rok 2020. Tento rok si tedy vyžádal vysokou míru flexibility, nekonečného posouvání, změn nebo rušení naplánovaných akcí.

ČINNOST KRAJSKÉHO ÚŘADU LIBERECKÉHO KRAJE V ROCE 2020

Krajský úřad Libereckého kraje v roce 2020 v rámci kampaně realizoval níže uvedené činnosti zaměřené na podporu náhradní rodinné péče v Libereckém kraji.

V únoru 2020 byla vypracovaná Výroční zpráva o činnosti KÚ LK v kampani pro vyhledávání náhradních rodičů a Výroční zpráva o činnosti PS VNR v kampani pro vyhledávání náhradních rodičů. Obě výroční zprávy byly uveřejněny na webových stránkách Krajského úřadu Libereckého kraje.

V květnu 2020 vyšla Výroční tisková zpráva ke kampani Mít domov a rodinu – „Samozřejmost nebo vzácnost?“, která byla publikována na webových stránkách Krajského úřadu Libereckého kraje.

V červnu 2020 začal KÚ LK realizovat aktivitu „Co ještě nevíte o náhradním rodičovství, anebo povídání u kávy o dětech, které nás potřebují“. Jedná se o neformální posezení pro veřejnost, na kterém se diskutuje o náhradní rodinné péči. Aktivita by se měla konat každý první čtvrtek v měsíci v budově KÚ LK, v čase od 13:00 do 17:00. S ohledem na vývoj situace byla akce v roce 2020 zrealizována v měsících červen, červenec, srpen a září. Na akci byly vyrobeny letáčky, webové bannery a plakáty. Letáčky a plakáty byly distribuovány mezi odborníky zabývající se náhradní rodinnou péčí v Libereckém kraji, aby je předávali veřejnosti a o akci tak informovali. Webový banner na akci je v příloze č. 1 této výroční zprávy.

V říjnu 2020 se již tradičně konal Týden náhradního rodičovství. Bohužel tento týden byl poznamenán epidemickou situací. KÚ LK s některými dalšími členy PS VNR realizoval venkovní kontaktní kampaň

„Mýty v NRP“. Pracovní skupina společně naformulovala osm nejčastějších mýtů, které ohledně NRP panují a ke každému z mýtů uvedla vysvětlení. Vzniklo tak osm bannerů, na kterých byly tyto mýty popsány a vysvětleny. Bannery byly během Týdne náhradního rodičovství umístěny na několika místech v Libereckém kraji. KÚ LK spolu s organizacemi Amina o.p.s. a Centrum Protěž z.ú. umístili bannerovou kampaň do centra města Liberce. Ve třech dnech jsme měli u bannerů umístěný stánek s informačními materiály o náhradní rodinné péči, součástí kterého byly také dílničky pro děti. Pracovníci KÚ LK a doprovázejících organizací s veřejností hovořili na téma náhradního rodičovství a případným zájemcům předávali více informací a kontakty na organizace, kam je možné se obrátit.

Během Týdne náhradní rodičovství se měla uskutečnit akce „Pěstounství, mýty a realita“, která byla naplánovaná pro veřejnost na den 7. října 2020 v prostorách kulturního a společenského centra KultiVAR. Mělo se jednat o setkání odborníků a pěstounů, kteří se chtěli podělit o své zkušenosti a pohledy na náhradní rodičovství. S ohledem na to, že setkání se mělo uskutečnit ve vnitřních prostorách a epidemická situace se na podzim rychle zhoršovala, byla akce bez náhrady zrušena.

Na Týden náhradního rodičovství byly vyrobeny plakáty, které byly umístěny na výlepních plochách v Libereckém kraji a také v MHD Liberec. Plakáty jsou v příloze této výroční zprávy (příloha č. 2). K Týdnu náhradního rodičovství byla vydána tisková zpráva, která byla uveřejněna na webových stránkách Krajského úřadu Libereckého kraje a některých doprovázejících organizací, které se na realizaci TNR podílely.

V prosinci se měla uskutečnit první konference pro odbornou veřejnost v Libereckém kraji k náhradní rodinné péči. Na konferenci mělo vystoupit pět odborníků věnujících se náhradní rodinné péči se svými příspěvky. Konferenci měla provázet moderátorka. Konference se nakonec z důvodu epidemické situace nekonala. Místo konference bylo s již domluvenými odborníky dojednáno, že své příspěvky převedou do písemné podoby. Vznikl tak Sborník odborných textů o náhradní rodinné péči, který byl distribuován odborné veřejnosti v Libereckém kraji. V příloze č. 4 je zobrazena titulní strana sborníku.

KÚ LK v průběhu roku 2020 organizoval setkání pro odborníky z Libereckého kraje, kteří se náhradní rodinnou péčí zabývají.

První jednání pracovní skupiny pro vyhledávání náhradních rodičů proběhlo v roce 2020 v červnu (termín byl posunut z původně plánovaného březnového setkání). Setkání členů PS VNR bylo spojeno s praktickým seminářem pro členy pracovní skupiny na téma „Kompetence jednotlivých aktérů kampaně zaměřené na hledání nových náhradních rodičů“, jehož lektorkou byla Mgr. Johana Mertová.

Další setkání pracovní skupiny se uskutečnilo v září 2020 a na setkání byli pozváni zástupci obecních úřadů obcí s rozšířenou působností v Libereckém kraji - pracovníci, kteří se věnují agendě NRP. Toto společné setkání je realizováno pravidelně jednou ročně s cílem výměny zkušeností mezi pracovníky doprovázejících organizací a pracovníky obecních úřadů, předávání informací, sdílení dobré (ale i špatné praxe) a nastavení vzájemné spolupráce. Ve stejný den pak byl zrealizován první workshop k tématu příbuzenské pěstounské péče, kterého se účastnili členové PS VNR a pracovníci OSPOD ORP

LK, kteří se věnují náhradní rodinné péči. Tématem workshopu byly „Nedostatečné výchovné kompetence příbuzenských pěstounů“. Téma bylo zvoleno na základě výsledků „Analýzy příbuzenské pěstounské péče v LK“, která byla externím dodavatelem vypracována v rámci předchozího projektu. Workshopem provázela facilitátorka PhDr. Lenka Václavíková, Ph.D.

Třetí setkání členů PS VNR se uskutečnilo v listopadu 2020 a bylo realizováno on-line formou. Na setkání navazoval pro členy PS VNR praktický seminář na téma „Kritéria odborného posuzování zájemce o NRP a sociální práce se zájemcem o NRP“, jehož lektorkou byla Mgr. Johana Mertová.

Na září 2020 byla plánována přednáška pro již zařazené žadatele o náhradní rodinou péči na téma „Identita dítěte v náhradní rodinné péči“. Setkáním měla provázet Mgr. Veronika Lošťáková - psychologka, psychoterapeutka a facilitátorka, která má mnohaleté zkušenosti s náhradními rodinami. Přednáška byla z důvodu nemoci lektorky zrušena. S ohledem na epidemickou situaci nebylo doposud stanoveno nové datum přednášky pro již zařazené žadatele o NRP.

PŘEHLED AKTIVIT

	Název	Měsíc	Typ akce	Náklady	Počet účastníků/oslovených osob
1.	Výroční zpráva o činnosti KÚ LK za rok 2019	únor	Široká veřejnost	0 Kč	nelze určit
2.	Výroční zpráva o činnosti PS VNR za rok 2019	únor	Široká veřejnost	0 Kč	nelze určit
3.	Tisková zpráva ke kampani	květen	Osvětová/publikační činnost	0 Kč	nelze určit
4.	Co ještě nevíte o náhradním rodičovství	červen	Informační setkání/beseda	12 539 Kč	695
5.	Co ještě nevíte o náhradním rodičovství	červenec	Informační setkání/beseda		
6.	Co ještě nevíte o náhradním rodičovství	srpen	Informační setkání/beseda		
7.	Co ještě nevíte o náhradním rodičovství	září	Informační setkání/beseda		
8.	Bannerová kampaň během TNR	říjen	Široká veřejnost	32 219, 88 Kč	66 účastníků, z toho 24 zájemců o PP, dále 13 dětí
9.	Tisková zpráva k TNR	říjen	Osvětová/publikační činnost	0 Kč	nelze určit
10.	Plakáty k TNR	říjen	Široká veřejnost	11 368,83 Kč	nelze určit

11.	FB stránky kampaně	průběžně	Široká veřejnost	0 Kč	nelze určit
-----	--------------------	----------	------------------	------	-------------

Nerealizované aktivity KÚ LK v roce 2020, které byly původně plánované:

- Co ještě nevíte o náhradním rodičovství – nebylo realizováno v měsících říjen, listopad, prosinec
- Den otevřených dveří Krajského úřadu LK, v rámci kterého byla plánovaná tematická aktivita o NRP pro veřejnost
- „Pěstounství, mýty a realita“ – povídání odborníků a pěstounů k tématu náhradní rodinné péče v rámci Týdne náhradního rodičovství
- Konference o pěstounské péči (místo ní byl zpracován Sborník odborných textů o NRP)

NÁHRADNÍ RODINNÁ PÉČE V LIBERECKÉM KRAJI

Za rok 2020 bylo na krajském úřadě přijato celkem 50 žádostí o vykonávání náhradní rodinné péče, z toho bylo 30 žádostí o zařazení do evidence osvojitelů, 14 žádostí o zařazení do evidence pěstounů a 6 žádostí o zařazení do evidence pěstounů na přechodnou dobu.

V roce 2020 bylo Libereckým krajem zprostředkováno 39 dětí do náhradní rodinné péče, z toho 19 dětem bylo zprostředkováno osvojení, z čehož 7 dětí mělo rysy jiného etnika (romské, poloromské, bulharské). 20 dětem byla zprostředkována pěstounská péče, z čehož 11 dětí bylo součástí sourozeneckých skupin (svěření šestičlenné sourozenecké skupiny do tří rodin, dále svěření tříčlenné sourozenecké skupiny do dvou rodin a svěření dvoučlenné sourozenecké skupiny do dvou rodin). Toto svěření sourozeneckých skupin bylo vždy individuálně posouzeno tak, aby bylo v zájmu dětí. Z daného počtu 20 dětí, které byly svěřeny do pěstounské péče, se jednalo o 9 dětí s rysy jiného etnika (romské, polovietnamské) a v jednom případě se jednalo o dítě s downovým syndromem.

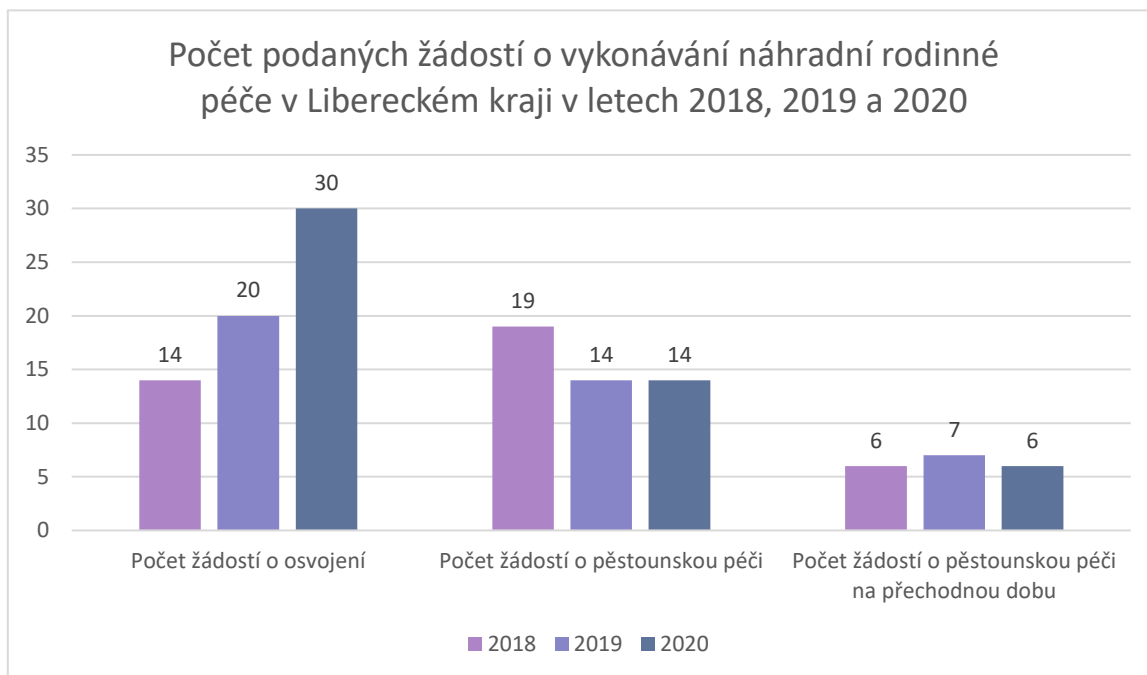
Do pěstounské péče na přechodnou dobu bylo v roce 2020 svěřeno 35 dětí z Libereckého kraje. Nejedná o zprostředkovanou péči, do pěstounské péče na přechodnou dobu přicházejí děti na základě usnesení o předběžném opatření bez předchozího zprostředkování. Jedná se o akutní řešení krizové situace v rodině tak, aby dítě nemuselo být umístěno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Níže jsou uvedeny grafy.

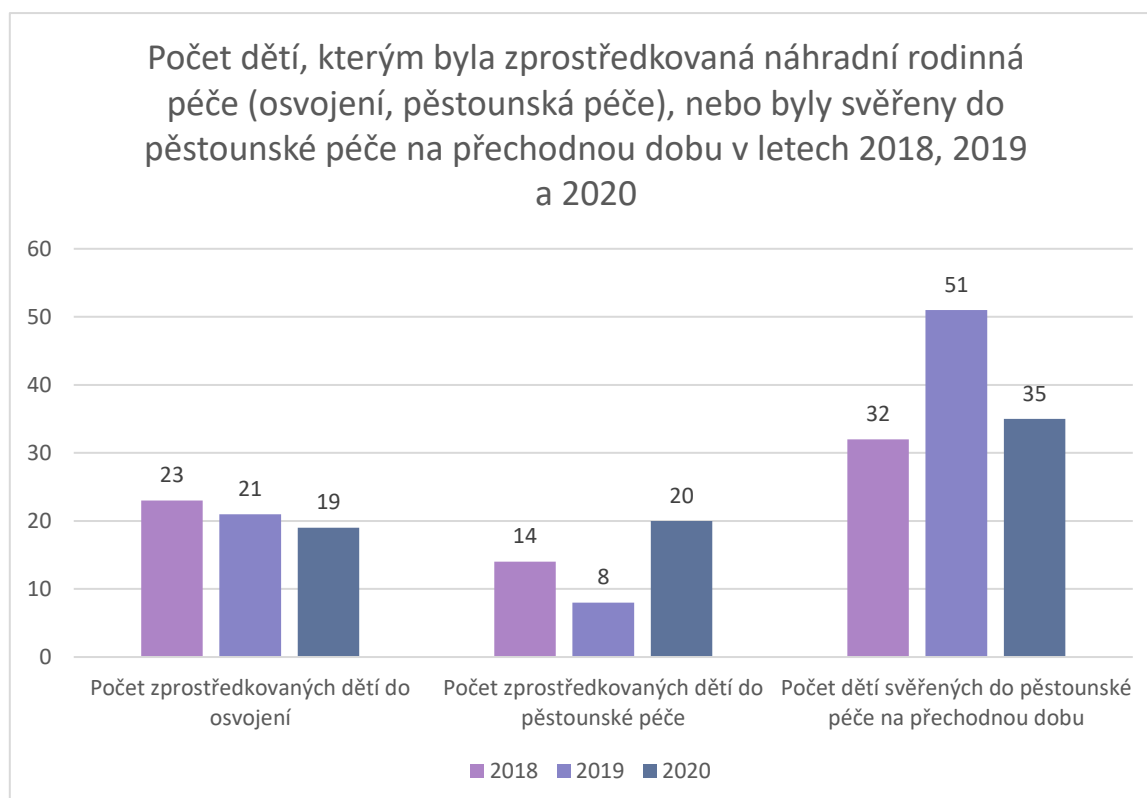
První graf ukazuje počty žádostí o vykonávání náhradní rodinné péče, které byly na KÚ LK podané v letech 2018, 2019 a 2020. Graf zachycuje všechny druhy podaných žádostí – žádosti o osvojení, pěstounskou péči i pěstounskou péči na přechodnou dobu.

Druhý graf ukazuje počet dětí, kterým byla zprostředkována náhradní rodinná péče v letech 2018, 2019, 2020, nebo byly svěřeny do pěstounské péče na přechodnou dobu.

Není možné dávat do souvislosti počet podaných žádostí za daný rok s počtem zprostředkovaných dětí do NRP. Důvodem je např. to, že celý proces od podání žádosti přes odborné posuzování, přípravu žadatele a jeho případné zařazení trvá cca jeden rok – pokud tedy žadatel podá svoji žádost v jednom kalendářním roce, nedá se obecně určit, zda bude zařazen do evidence v tomtéž roce, nebo roce následujícím (a to za situace, že je rozhodnuto, že do evidence žadatelů o NRP bude zařazen a také záleží, ve kterém roce bude vytipován jako vhodný náhradní rodič).

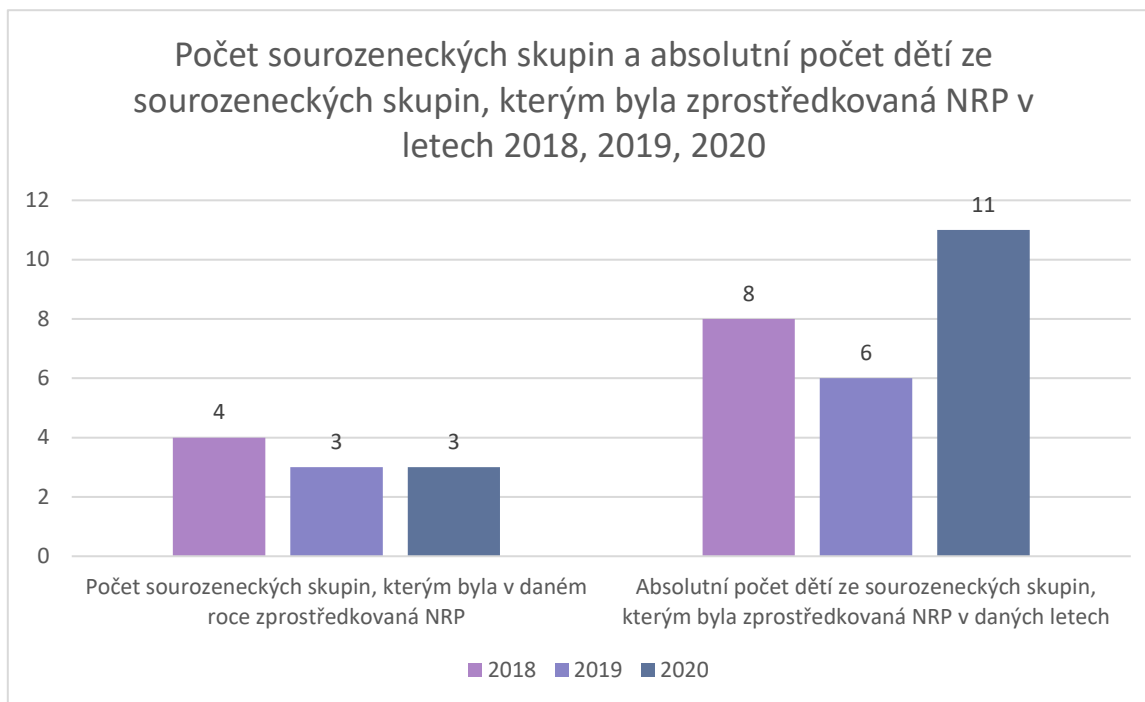

Graf č. 1 - Počet podaných žádostí o vykonávání náhradní rodinné péče v LK v letech 2018, 2019 a 2020

Graf č. 2 - Počet dětí, kterým byla zprostředkovaná náhradní rodinná péče (osvojení, pěstounská péče), nebo byly svěřeny do pěstounské péče na přechodnou dobu v letech 2018, 2019 a 2020

Když se zaměříme na zprostředkování náhradní rodinné péče (tedy na osvojení a pěstounskou péči), můžeme sledovat z celkového počtu dětí, kterým byla NRP zprostředkována, i další kritéria – např. počet dětí minoritního etnika, kterým byla zprostředkována náhradní rodinná péče a počet sourozeneckých skupin, kterým byla zprostředkována náhradní rodinná péče.

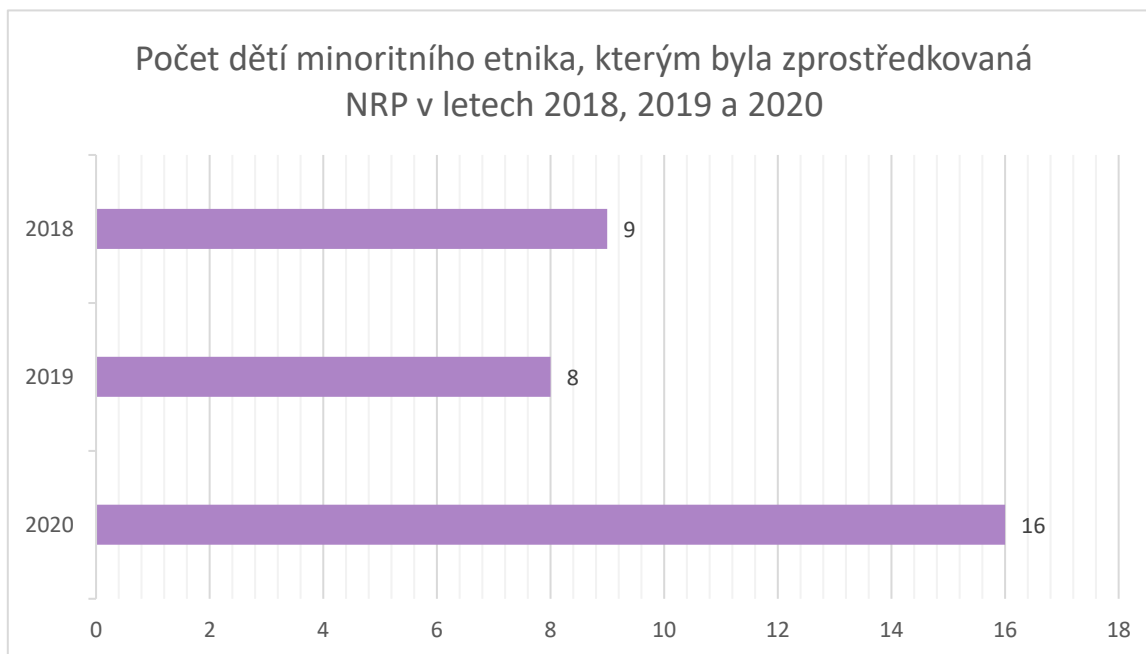

Graf č. 3 - Počet sourozeneckých skupin a absolutní počet dětí ze sourozeneckých skupin, kterým byla zprostředkována NRP v letech 2018, 2019, 2020

Vývoj počtu zprostředkování náhradní rodinné péče specifickým skupinám dětí (dětí minoritního etnika a sourozenecké skupiny) musíme nahlížet v širším kontextu. Např. počet sourozeneckých skupin, kterým byla zprostředkována náhradní rodinná péče, je ve sledovaných letech téměř totožný. Důležité je zmínit, že v letech 2018 a 2019 se jednalo o sourozenecké dvojice, kdežto v roce 2020 se jednalo o šestičlennou, tříčlennou a dvoučlennou sourozeneckou skupinu. Pravá část grafu tedy ukazuje absolutní počet dětí ze sourozeneckých skupin, kterým byla zprostředkována NRP. V roce 2020 se tedy povedlo zprostředkovat náhradní rodinnou péči 11 dětem, které byly součástí sourozenecké skupiny.

Vývoj počtu dětí minoritního etnika, kterým byla zprostředkována náhradní rodinná péče (osvojení a pěstounská péče) je uveden v grafu níže.

Graf ukazuje v roce 2020 dvojnásobný počet dětí minoritního etnika oproti roku 2019, kterým byla zprostředkována náhradní rodinná péče.

Graf č. 4 - Počet dětí minoritního etnika, kterým byla zprostředkována NRP v letech 2018, 2019 a 2020

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – webový banner „Co ještě nevíte o náhradním rodičovství“

Týden náhradního rodičovství 2020

5. - 9. října 2020

6./10
Turnov 16 h
beseda „Mýty o pěstounské péči“, pořádá Centrum pro rodinu Nárůč, z.ú., Skálkova 540, Turnov

Tanvald 8 - 18 h
„Najdi náhradního rodiče“ – kontaktní kampaň věnující se mýtům v pěstounské péči pořádá Rodinné centrum Maják v prostorech u supermarketu

8./10
Liberec 17 - 21 h
živá knihovna „Příběhy pěstounství v nás a kolem nás IV“, pořádá Amina o.p.s. v Kultiváru, Na Rybníčku 387/6, Liberec

9./10
Jablonec 14 - 16 h
beseda s pracovníci magistrátu Mgr. Pavínou Habánovou na téma „Historie doprovázení pěstounů na Jablonecku“ pořádá Dobrá rodina o.p.s., Anenská 988/3, Jablonec n/N

7./10
Liberec 15 - 19 h
„Pěstounství, mýty a realita“ – tří přednášky věnující se mýtům v pěstounské péči doplněné zkušenostmi a pohledy pěstounů pořádá Krajský úřad LK v Kultiváru, Na Rybníčku 387/6, Liberec

Liberec 18 h
výstava „Pěstounství jako cesta“ pořádá Centrum Protěč, z.ú. v Krajské vědecké knihovně v Liberci

Jablonec 13 - 15 h
beseda s terapeutkou Mgr. Marcelou Pořízkovou na téma „Třívojové fáze náhradní rodiny“ pořádá Dobrá rodina o.p.s., Anenská 988/3, Jablonec n/N

Železný Brod 15 h
beseda „Povídání o pěstounské péči“ pořádá Městský úřad Železný Brod, náměstí 3, květena 18, Železný Brod - budova "B"

Po celý týden bude probíhat facebooková kampaň „Pěstounská péče – mýty“ na FB stránkách Rodiny v centru, z.ú.

V průběhu týdne bude probíhat kontaktní kampaň, která prostřednictvím bannerů představí mýty o náhradní rodinné péči. Na místě se můžete zastavit pracovníci věnující se náhradní rodinné péči, kteří vám budou k dispozici.
Kampaň bude probíhat na následujících místech:

Turnov – místní Nové radnice (5. - 9. 10. 2020)
Česká Lípa – v prostoru mezi obchodními domy (5. - 9. 10. 2020)
Senec – Riegovo náměstí (5. - 9. 10. 2020)
Liberec – nám. Dr. Eduarda Beneše (5. 10. 2020)
Liberec – ulice 5. květena (6. - 7. 10. 2020)

Týden náhradního rodičovství 2020

Pěstounství, mýty a realita

Zajímá Vás, jak vypadá pěstounská péče v realitě? Chcete vyvrátit některé z mýtů, které kolem pěstounské péče panují? Přijďte si poslechnout povídání odborníků a pěstounů, kteří se podělí o své zkušenosti a pohledy na náhradní rodičovství.

7. října 2020 / 15,00 / Kultivar / Na Rybníčku 387, Liberec

15,00 hod „Jiné děti?“ – Mgr. Veronika Lošťáková je psychologka věnující se ohroženým dětem a objasní, jaké jsou děti v pěstounské péči

16,15 hod „Nejsi v tom sám“ – Dominika Babáková pracuje s pěstounskými rodinami a přiblíží doprovázení a podporu pěstounů

17,30 hod „Jak se stát pěstounem“ – sociální pracovnice Bc. Jana Navrátilová a Bc. Dana Kozderková objasní, co je potřeba udělat k tomu, být pěstounem

Po každém z bloků vystoupí pěstouni, kteří se podělí o zkušenosti s pěstounskou péčí a zprostředkují svůj pohled na dané téma.

Akci pořádá odbor sociálních věcí, oddělení sociální práce Krajského úřadu Libereckého kraje v rámci kampaně zaměřené na vyhledávání náhradních rodičů „Mít domov a rodinu – samozřejmost nebo vzácnost“ během Týdne náhradního rodičovství.

VSTUP ZDARMA

Příloha č. 2 – plakáty na Týden náhradního rodičovství 2020

Příloha č. 3 – fotodokumentace z kontaktní bannerové kampaně konané během TNR

Příloha č. 4 – titulní strana Sborníku odborných textů o náhradní rodinné péči